

CANCEL.
MARTIS B.
17.18.

W. M.

~~25. 157~~

~~XXVIII. 9. a~~

DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS,

De

ASSIGNATIONIBUS,

Vulgo

Don Anweisungen/

Quam

Divinâ Favente Gratiâ

EX AUTORITATE

MAGNIFICI JCTORUM ORDINIS

IN UNIVERSITATE VIADRINA,

PRÆSIDE

DN. HENRICO COCCEJO,

JCTO LONGE CELEBERRIMO,

SERENISS. AC POTENTISS. REGIS BORUSSIÆ

CONSILIARIO INTIMO,

FACULTATIS JURIDICÆ ORDINARIO ET PROFESS.

PRIMARIO,

ANTEA

SUMMI CONSILII STATUS ELECTORALIS PALATINI

ET COLLEGII REVISORII ASSESSORE, IN ALMA HEIDEL-

BERGENSI DECRETAL. PANDECT. ET JURIS GENT.

PROF. PUBL. ORDIN. MERITISSIMO,

Fautore ac studiorum suorum Promotore et atem colendo

Ad Diem XIV. Julii Anno MDCCIII.

Placido Eruditorum examini sistit

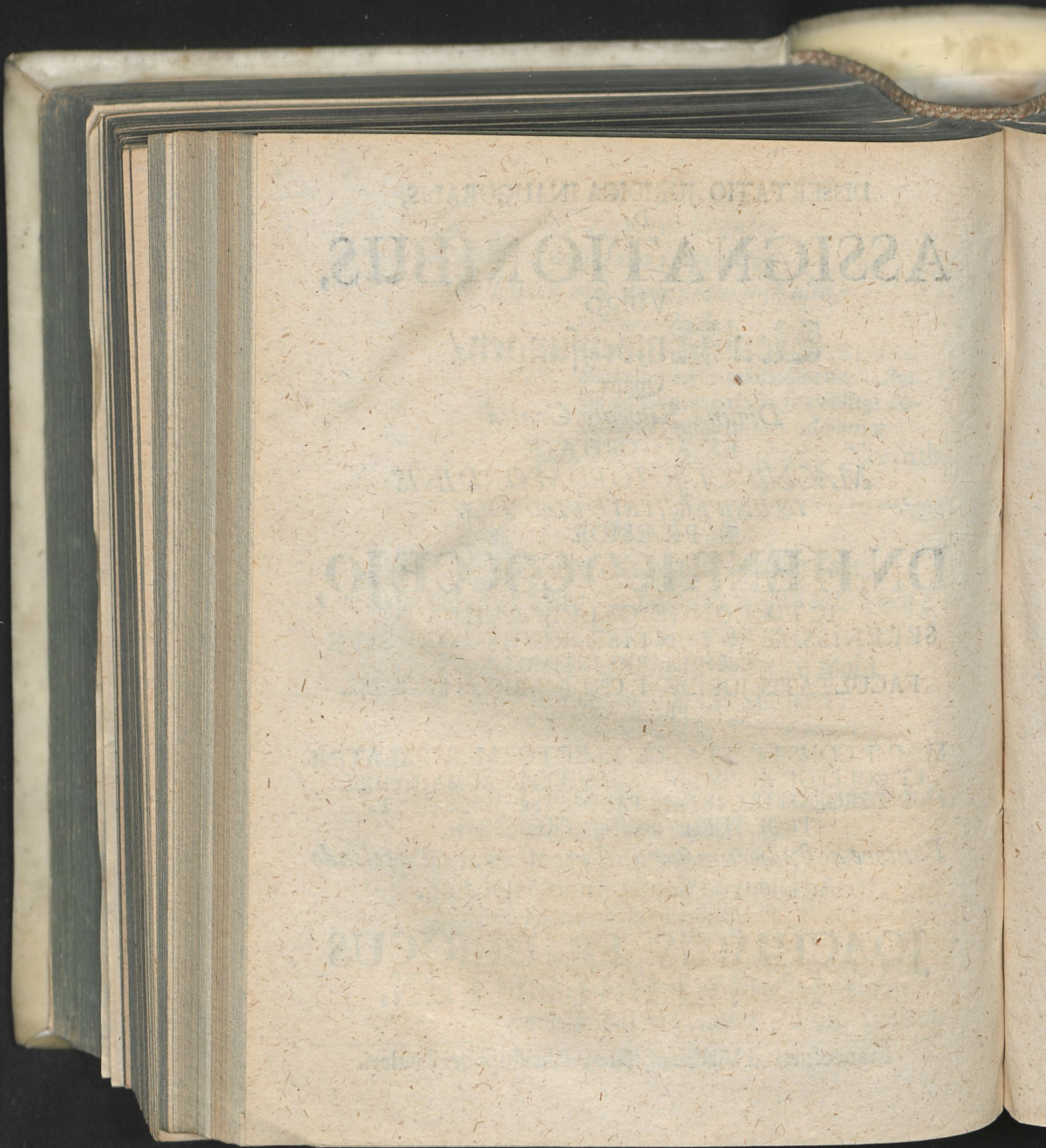
JOACHIMUS FRIDERICUS

ab ENGELBRECHTEN,

Vocat. Synd. Stralesfund.

Francofurti ad Viadrum, *Literis* Christophori Zeitleri.

SUMMARIA.

- §. 1. Circa vocum explicationem nimis anxie laborare supervacaneum videtur, hinc paucis Etymon assignationis subjicitur.
- §. 2. & 3. Assignationis significatio varia est, & apud probata Latinitatis Autores & in Jure nostro.
- §. 4. Mores quoq; & statuta nonnullis negotiis hanc vocem applicant.
- §. 5. Differt ab omnibus hisce nostra assignationis interpretatio; accipitur enim nobis pro negotio quo de solutione expedienda inter debitorem & Creditorem agitur.
- §. 6. Hec assignatio duplici modo fit, tum à parte debitoris, tum à parte creditoris: Illa invito debitore, hec non nisi volente Creditore fieri potest.
- §. 7. Fundamentum assignationis in genere ex variis negotiis dependet, plerumque tamen per mandatum fieri solet, de qua sola nostra erit tractatio.
- §. 8. Mandatum esse in Assignatione ex variis Juris textibus probatur.
- §. 9. Hinc etiam definitur per mandatum, quo vel solutio vel exactio debiti gratis alii committitur.
- §. 10. Hec assignatio nihil juris transfert, sed assignatus tantum minister constituitur tum solutionis, tum exactiois.
- §. 11. Causa efficiens assignationis, est consensus contrahentium, quocunq; modo declaratus: Torum enim negotium normam & regulas mandati sequi ur.
- §. 12. Unde patet distinctio assignationis ab aliis similibus Juribus, & quidem (1) à Delegatione, à qua ipsa voce distinguitur, nec recte communiter Vocabulum *Utrudessung* delegationi tribuitur.
- §. 13. Imò multò magis re ipsa differre delegationem ab assignatione demonstratur.
- §. 14. Solvitur objectio.
- §. 15. (2) Differt à Constituta Pecunia.
- §. 16. & 17. (3) A Cessione.
- §. 18. (4) Ab adjecto solutioni.
- §. 19. (5) A Cambio.
- §. 20. Potest tantum fieri assignatio ab iis qui liberam rerum administrationem habent & alienare possunt.
- §. 21. Hinc Tutores quoque & Curatores assignare possunt.
- Ubi quer. an si Pupillus tutori debeat, ipse Tutor hoc debitum suum ex pupillis bonis solvendum alii assignari possit? Quod Aff.
- §. 22. Pupillus Tutore autore tantum assignare potest debitor tamen plenè sine non liberabitur nisi decretum accedat Judicis, contra Carpz. Quod limitatur in

- dur in annuis redditibus & pensionibus, ad quarum solutionem & assignationem Judicis Decreto opus non est.
- §. 23. Assignatur ex omni obligatione unde solv. aliquid debet, etiam quod expenalibus actionibus, quarela inofficio- si Testam. &c. debetur, Imo res omnes debita & facta.
- §. 24. Qu. An assignatio que fit Creditori consentienti sit instar solutionis? Quod neg. secundum Paroemiam mercatorum. Antweysung ist keine Zahl- lung.
- §. 25. Nec officit pactum de non revocando assignationi adjectum esse, neg. enim inde magis solutio est: multo minus potest ipso Jure obligationem tollere.
- §. 26. Extinguitur tamen debitum per solutionem tam inter assignantem & ejus Debitorem qui solvit, quam inter Creditorem & ejus debitorem qui ipsi assignavit.
- §. 27. Quid si Debitor assignatus solvat Creditori non assignantis nomine, sed nomine proprio & indebitum, an liberabitur assignans? Neg. sed an hic indebitum solvens solutum repetere potest. Aff. in l. 19. §. 1. de Cond. Jud. Neg. in l. 44. ff. eod. Hujus. decisio verissima est, quod ex intimis J. gentium principis exponitur.
- §. 28. Quid si Debitor assignatus nomine & jussu assignantis solvat, An hac solutione ipso Jure & ita omnis extinguetur obligatio ut etiam fidejussores & pignora liberentur? Ita videtur per l. 30. de Fidej. & l. 43. de solut. &c. sed negat hoc Jct. in L. 28. Mand.
- §. 29. Que collisio tollitur per distinctionem, an solutio fiat ex eadem causa an vero ex causa diversa & per se subsistente. Illo casu ipso Jure solutione tollitur debitum, & accessiones, non etiam hoc.
- §. 30. Demonstratur d. l. 34. & l. 36. agere de priori casu, ubi solutio fit ex eadem causa de Fidejussore, qui semper ex eadem cum Principali causa debet, licet ex distincta obligatione, hinc solvendo necessario debitum Princip. ipso Jure tollit Sed d. l. 28. agit de solutione que fit ex alia & diversa causa. Scil. que fit à Mandatario, qui Obligatur ex causa mandati que per se subsistit & distincta est à causa Debitoris mandantis qui Creditori suo obligatur h. g. ex mutuo. Ille igitur ex causa mandati solvens non tollit causam mutui ipso Jure.
- §. 31. Ex eisdem Principiis deciditur questio, An post solutionem à mandatario vel assignato factam Creditor adhuc teneatur ei actiones cedere? Negant hoc expressè l. 76. de Solut. aliq. Text. affirm. l. 28. Mand.
- §. 32. Ast vero ad horum Textuum antinomialiam tollendam ad eandem distinctionem que in §. 29. habetur recurrere debet, quo modo utriq. Textus facile conciliantur.
- §. 33. Qu. An Assignans preferatur in petitiones solutionis ei cui sit assignatio? Aff. Ita ut etiam si denunciatur assignato assignationem alii factam esse, nihilominus idem adhuc dicendum sit.
- §. 34. Quid si quis mandati suo debitor ut alii solvat sed postea hunc prohibet accipere, interim Debitor ignorans revocationem h. f. solvit. Qu. An solvens liberetur? Resp. Aff. neg. obsta. l. 38. §. 1. de Solut.
- §. 35. Assignationem item esse quod mandatum. Hinc datur (1) assignanti Actio mandati directæ.
- §. 36. (2) Assignato datur actio mandati contraria.
- §. 37. Assignatus prestat culpam levisimam? Si ex necessitate suscipit, saltem levem.
- §. 38. Finitur (1) mutuo dissensus, (2) assignatis revocatione (3) assignati renunciatione, ubi tamen vid. Exceptiones. (4) morte: Except. vid. ibid.
- §. 39. Conclusio.

DISPU-

2. D. B. V.
DISPUTATIO JURIDICA INAUGURALIS
De
ASSIGNATIONIBUS,
Vulgo
Von Anweysungen.

§. I.

Uod disputantibus solenne est, statim in primordio vocum explanationes tradere antequam rem ipsam aggrediantur, idq; exemplo celeberrimi Juris Antistitis Ulpiani in *L. i. ff. de f. & f.* Hoc ipsum quoque in praesenti, quod Deo adjuvante pertractandum mihi sumpsi Disputationis argumento, penitus negligere, religioni duco; Anxius vero eidem inhærere supervacaneum arbitror, ne scilicet magis vocum Cortices quam rem ipsam sectari voluisse videar. *Quae enim veritati operam dat Oratio, incomposita esse debet, & simplex Sen. Ep. 40 & 49. in f.* Sufficiat igitur pro enodanda assignationis voce id, quod ipsa abunde satis detegit, monuisse, illam

A

Illam derivari ab assignare s. adsignare, sicut german. Anweisung/ derivatur ab an & weisen; quod est demonstrare verbis vel alio indicio. Plura adducere non admittit Ratio mei instituti, curam hanc criticis grammaticeque Libenter relinquens.

§. 2. Ceterum verbum assignare non eodem ab omnibus nec ubique accipi significatu, paucis adhuc exponendum videtur. Vulgaris acceptio apud probata Latinitatis Autores est, quâ assignare idem valet quod declarare, seu significare cujus quid esse velit. *arg. l. 1. §. 1. ibi si significasset cujus ex Liberis Libertum esse vellet. ff. de assign. Libert.* vel etiam idem significat quod tribuere Germ. zuschreiben/ zueignen/ it. anweisen. Quo pertinet locus ap. *Ciceron. l. 6. Ep. 7. ibi de quo quicquid detrahas, necesse est infirmitati aut invidia assignetur.* & ap. *Sueton. in Aug. c. 44. assignare ordinem, cuneum &c.*

§. 3. Alia hujus vocis significatio est, dum accipitur pro distribuere, quo sensu *Cic. L. 11. Ep. 20. Res quasdam assignari jubet equaliter vel sorte.* Eodem modo in *L. 22. §. 1. ff. Famil. Erisc. arbiter, certam pecuniam unicuique Heredum assignare.* & in *L. ult. ff. de Distr. pignor. nomina communi Debitorum separatim, diversa, singulis in solidum assignasse dicitur.* Pari ratione adsignati agri vocabantur qui veteranis pro præmio adsignabantur & inter eos centuriis actis dividebantur *vid. l. 11. ff. de Evict. j. l. 20. de capt. & postlim. cui convenit quod ap. Sueton. in Caf. c. 38. assignare agros dicitur & in Tiber. c. 9. assignata sedes &c.* Ita quoque assignata Pecunia Varroni *L. 4. de Lingu. Lat. accipitur pro distributa seu attributa, dum scilicet ea pecunia quæ populo imperata erat tributim, a singulis proportionem census exigebatur. Notissima quoque ex Jure est adsignatio illa Libertorum, de qua*

(3)

qua tot. tit. Inst. & ff. de assign. Libert. alia hujus verbi
significationes reperiuntur in l. 1. §. 24. de ventre in-
spic. l. 62. §. fin. de Contrab. Empt. Briffon. de V. S. &
Schard. Lexic. Jurid.

§. 4. Mores quoque & statuta locorum certis qui-
busdam actibus specialiter receptis vocem assignatio-
nis adhibent, uti cum ibidem agitur v. g. de assignati-
one ad fideles manus, wann Güter zu treuen Händen
in das Stadtbuch geschrieben werden/ quem contra-
hendi modum late persequitur Marquard. de Jur. Com-
merc. L. 2. c. 9. n. 8. 9. seq. Quousque Jure Lubec. ita con-
trahere liceat, tradit Dn. Mev. in Comm. ad d. J. L. P. 1.
T. 2. a. 5. Sic quoque separatio bonorum J. Lubec. in-
ter Parentem ad secundas nuptias transvolantem, &
Liberos prioris matrimonii recepta, vulgo der Auf-
spruch assignationis nomine venit Mev. d. l. Part. 2.
T. 2. a. 33. Et differt ab illa bonorum assignatione,
quia in anticipationem mortis à parentibus fit li-
beris, & interdum vim ultimæ voluntatis habeat, in-
terdum vero in causa peculii facta censetur, de qua vi-
deri potest Fritsch. in supplem. Speidel. Besold. l. a. n. 30.

§. 5. Verum ab omnibus hisce quas modo verbi, ac
vocis hujus adduximus significationibus, immane quan-
tum & toto cœlo differt assignationis de qua nobis hic
sermo est interpretatio: Etenim sumitur illa hic sen-
su magis vulgato pro negotio quodam inter Credito-
rem & debitorem intercedente, quo demonstratio fit
medii solvendi sive ab alio debitore, sive alii Creditori;
unde hoc loco assignare nihil aliud significat quam
demonstrare & indigitare vel Creditori unde suum
consequi possit, vel Debitori cuinam solvere debeat, &
hinc vulgo dicitur Anweyßen. Conf. l. 27. §. fin. de Leg. 3.
ibi: sed demonstratum unde accipere possit.

(4)
§. 6. Ex quibus apparet, assignationem duplici modo fieri posse, tum quando Creditor suo creditori assignat suum debitum, ejusque exactionem, tum vero quando Debitor suo debitori alium assignat Creditorem cui solvat §. seqq. Illa pro lubitu Creditoris fieri potest, etiam invito debitore arg. l. 1. C. de Novat. l. 3. C. de Hæred. vend. quia ejus non interest cui nam solvat, an ipsi Domino an ejus mandato alii, imprimis quia ipsius assignantis nomine solutio acceptatur. vid. §. 10. Hæc non ex arbitrio debitoris fieri potest, sed tantum volente creditore, quia debitor ipse solvere ex suo pacto tenetur, neque ergo, alium, qui non promisit, admittere cogitur creditor, nisi tamen parata assignetur solutio, nam hæc etiam per alium fieri potest. l. 5. & 17. C. de solutione.

§. 7. Fundamentum vero hujus assignationis ex variis dependent negotiis. Nam ita (1) assignare alii solutionem per stipulationem possumus l. 106. & l. f. ff. de solut. ita (2) in Testamento quoque Debitor Creditori assignare Personam à qua pecuniam accipiat potest. (3) Aliquando ipsa obligatio cum solutione assignatur, quod fit per cessionem de qua infr. Sc. Deniq; vero & (4) plerumque per mandatum fieri solet & nudo consensu, de qua solâ præsens nostra erit tractatio.

§. 8. Fundamentum igitur nostræ assignationis unice in materia Mandati latet: Nam cum in genere mandatum dicatur quoties alii mando ut mea negotia gerat l. 2. §. 1. Mand. vel ut Titio Credat l. 6. §. 4. & 6. eod. sic etiam & multo magis tunc erit mandatum, si Debitori meo mando, ut Pecuniam meo Creditori, nomine meo solvat, per l. 12. §. 5. Mand. & imprimis in l. 22. §. 8. l. 26. §. 1. eod. l. 34. pr. eod. verb. item, quod si à Debitore meo jussero te accipere pecuniam l. 45. §. 4. eod. l. 49. ff. de

(5)

49. ff. de solut. l. 64. eod. ibi. Cum jussu meo id quod mihi debes, solvis Creditori meo, & tu à me & ego à Creditore meo liberor. add. l. 66. eod. vel si creditori mando ut Pecuniam quam ipsi debeo à debitore meo exigat d. l. 45. §. 7. ibi quod mihi debeas à Debitore tuo stipulatus sum periculo i. e. nomine & jussu) tuo &c. & in l. 106. de solut. ibi Cui vero alias permisero solvi non recte solvitur si &c. add. l. 49. eod.

§. 9. Ast vero assignatio nihil aliud est quam tale mandatum, ubi mando tum debitori, ut solvat meo creditori, tum creditori meo, ut exigat pecuniam à meo Debitore; Hic enim assigno tum Creditori alium Debitorem à quo ipse exigat, tum Debitori alium Creditorem cui ipse solvat. Adè ut Assignatio hæc rectè definiri possit; Mandatum quo alii solutionem vel præstandam vel exigendam gratis committimus. vid. S. præced.

§. 10. Unde porrò jam apparet, quod per hoc mandatum & per hanc assignationem nihil Juris in Mandatarium seu assignatum (sit venia verbo) transferatur: Nam si ille meo nomine solvit, tanquam meum instrumentum solvisse, & saltem ministrum solutionis egisse videtur: egregiè hoc ita traditur in l. 56. ff. de solut. Qui mandat solvi ipse solvere videtur, & in l. 180. de R. J. Quod jussu alterius solvitur pro eo est quasi ipsi solutum esset. Pariter & è contrario si Creditor ex mea assignatione exegit debitum, ministerium exactionis mihi præstitisse, ego autem ipse per Creditorem exegisse videor. l. 49. ff. de solut.

§. 11. Sequitur hinc quoque, nudo consensu quocunq; modo, etiam nutu inter præsentés & epistolâ aut nuncio inter absentes, declarato, assignationem fieri posse arg l. 1. pr. & S. 1. ff. mand. §. un. l. de oblig. que

(6)

ex Cons. Nam in genere omnia quæ in mandato observanda veniunt hic subintelligi debent.

§. 12. Quo fundamento supposito, facillè nunc quoque constabit, in quo nam assignatio nostra ab aliis similibus juribus distinguatur. Quanquam enim Jure Romano introducta delegatio communiter à DD. Germanice *Eine Anweisung / Assignation*, vocari soleat, *Renneman. Jurispr. Germ. Membr. 3. Disp. 67. n. 34.* minus tamen accurate id fieri utriusque negotii naturam penitiùs inspicienti facillè patebit. Vocem ipsam assignationis longe strictiorem esse delegationem, nec hujus indolem exhaustire, agnovit *Dn. Hopp. in Comment. Instit. Tit. quib. Mod. Toll. obl. ad §. 3.* quod ipsum apprimè declarat distinctio vocum apud mercatores *induciren / transportiren /* quibus delegationem significant, & *anweisen / assigniren /* quibus nostram assignationem denotare solent, *vid. Marquard. de Jure. Mercat. l. 2. c. 15. n. 8.* quanquam negandum non sit delegationem apud eodem sæpe Assignationis nomine insigniri & per eandem expediri. *Marquard. d. l. n. 18.* Optimè autem omnium à Belgis hic distinguitur, inter *Overseiting*, quæ designant delegationem, & quæ voci *Transport* consentanea est, & *Anwysing*, quæ assignationem significant. *vid. Grot. Introd. ad Jurispr. Batav. p. 44. n. 4. 5.*

§. 13. Imò non voce tantùm sed & re ipsa maximè differunt. Nam (1) *Delegatio* fit per verborum obligationem i. e. interrogatione & congruâ responsione, *§. 3. l. quib. mod. toll. obl. l. i. ff. de Novat.* etiam moribus nostris, quicquid dissentiat *Schütz in Compend. Lauterbach. Tit. de Novat.* Vid. Illustr. *Dn. Præf. in Diss. de Different. hod. pact. & stipulat.* *Assignatio* è contrario nudo tantum consensu fit & simplici inter Creditorem & Debitorem assignantem conventionem. *Vid. supr. §. 8. & 11.* Unde

(7)

Unde (2) *Delegatio* priorem obligationem extinguit ipso jure & novam in delegato constituit *d. §. 3. l. quib. mod. toll. obl. l. 1. ff. de novat.* non etiam *assignatio*. Nam per hanc nulla pars obligationis in assignatum transit *sup. §. 10.* sed unus solutionis & ex actionis effectus *d. §. 10.* Quia ille assignatus meo nomine potius solvit ac exigit *d. §. 10.* tantū ergo abest meam obligationem hic esse extinctam.

(3) *Delegatione* factā Creditor contra delegantem amplius agere nequit *l. 2. c. de novat.* Quia nimirum *delegatio* solutionis vice est, adeoque totam obligationem ipso jure extinguit. Aliud in *Assignmente*, ubi prior obligatio manet & saltem solutio mandatur *per modo dicta*. Inde (4) Periculum nominis *delegatus* ipse sustinet *l. 3. c. de Novat. l. 45. §. pen. mand.* nam sibi imputet quod non magis idoneum debitorem acceperit *arg. l. 1. §. 11. ff. de separat.* Aliter obtinet in *assignmente*, utpotē in quā exactio semper fit periculo mandantis seu assignantis, ad quem Creditori non secuta solutione semper regressus patet *arg. l. 22. §. 2. mand. ibi igitur quod minus servare consequr mandati actione.* Denique (5) per *delegationem* purgari mora dicitur in *l. 8. pr. ibi. quasi mora purgata &c. de novat. l. 31. pr. eod.* scilicet quia mora est accessio debiti principalis, hōc ergo sublato etiam mora sublata videtur. *Vid Illustr. Dn. Pras. in Diss. de Mora.* Secus est in *assignmente*, cum enim, uti modo demonstratum, *assignatio* vice solutionis non fit, neque ullo modo priorem obligationem extinguere queat, moram quoque purgare non poterit.

§. 14. Neque verò his differentiis obstat quod quoties inter duas obligationes Nova Persona intervenit præsumatur animus novandi, per *text. expressum in §. 3. Inst. Quib. mod. toll. oblig. ibi.* Nam *interventu nove*

nove Personæ nova nascitur obligatio & prima tollitur, quæ sententia quoque communiter ita in praxi recepta est, Mev. P. 7. D. 11. & 13. & P. 2. D. 240. Marquard. de Jure Merc. L. 2. c. 15. Conf. Gail. L. 2. obs. 30. n. 9. Neost. Dec. Cur. Holl. Dec. 38. Lauterb. Tit. de Novat. Doct. apud Brunn. ad l. f. n. 9. C. de Novat. Unde hic quoque dicendum videbatur assignationem esse quandam Novationem seu Delegationem, quia hic quoque nova Persona intervenit: Sed Resp: Quoties nova Persona obligationi adjicitur toties præsumitur delegatio, sed in assignatione intervenit nova Persona, non ut obligationem suscipiat, sed nuda solutionem, ut proinde in assignatione nunquam de nova obligatione constituenda agatur.

§. 15. Omnium maximè porro assignatio videri posset species quædam Constitutæ pecuniæ, quæ scil. quis promittit se quod alius debet, soluturum, §. 9. Inst. de Act. l. 1. §. 2. de Const. pec. cum & debitor assignatus acceptando assignationem promittat solutionem alterius Debiti. Sed differunt (1) Quod Constituatur etiam debitum proprium i. e. Debitor promittit se soluturum quod ipse debet *dd. II.* Assignatio vero semper intervenientem requirit personam, quia nemo sibi ipsi mandare cum effectu potest. (2) Quod tantum constituatur Creditoribus *l. 1. §. 7. ff. de pec. Const.* Assignatio vero etiam fieri possit debitoribus *sup. §. 6. 8. 9. 10.* (3) Constituatur tantum debitum *l. 2. pr. C. de Const. pec. l. 1. §. 2. l. II. ff. eod.* Nam constituere est nudo pacto promittere quod antea debebatur *l. 1. §. 1. ibi: pecuniam debitam &c. & pass. ff. de Const. pec. Lauterb. ff. h. t.* Assignatur vero nunquam debitum, sed nuda solutio debiti.

§. 16. Quin etsi assignatio multa cum Cessione communia habere videatur, utpotè cum cessio etiam per

(9)

per mandatum fieri dicatur *l. 4. ff. de Procurat. l. 8. in f. Mand.* unde promiscuè in Jure accipi solet, cedere, mandare actiones *vid. Tit. ff. & C. de Hæred. l. act. vend. Lauterbach. in coll. ff. d. T. §. 35.* in plurimis tamen differunt: Siquidem (1) per cessionem ipsum Debitum & tota obligatio quoad effectum & exercitium in cessionarium transtertur *l. 4. l. 9. C. de Procurat. l. ult. C. Quando Fisc. l. Priv.* In assignatione sola solutio *sup. §. 9. seq.* Hinc (2) per cessionem alter Procurator in rem suam efficitur *l. 8. §. ult. ibi: si mihi hac actione cedas ut Procurator rem me in rem meam facias &c. ff. mandat.* non autem per assignationem, quæ terminos simplicis mandati non egreditur nec ullum Jus actionis transfert in Creditorem, sed hic nudus tantum fit Procurator *vid. §. 10.*

§. 17. Neque enim exinde fit Procurator in rem suam, quod ad eum cui fit assignatio i. e. ad Creditorem etiam plerumque utilitas pertineat, quia etiam mandatum in mandatarii utilitatem fieri potest *L. 2. pr. Mand.* nec tamen iste ideò est Procurator in rem suam. Unde (3) Cessionarius actiones habet contra debitorem cessum, *L. 3. ff. pro soc. l. ult. ff. donat. Franzk. ff. de Evict. n. 50.* sed Creditor, cui mandatur saltem exactio nullam habet actionem, cum actio ipsi cessa non sit. Tantùm igitur permissum ei intelligitur, ut privatim assignatum de pecunia solvenda compellet. (4) Periculum nominis ejus est cui facta est cessio *l. 4. de Hæred. l. act. vend.* cum sufficiat verum nomen præstitisse licet bonum non sit *d. l. 4. l. 14. §. fin. ff. de Evict. Lauterb. ff. d. t. §. 42.* Assignatio autem semper periculo assignantis fit, *uti supra demonstravimus §. 13.* ita ut si Debitor assignatus non sit solvendo, prior actio Creditori semper salva maneat adversus assignantem (5) Cessionem

B

nem

nem tantum a Creditore fieri constat, utpotè per quam alius debitori Creditor substituitur: assignatio autem etiam a Debitore fit, qui Creditori suo solutionem ab alio debitore faciendam assignat.

§. 18. Ex præcedentibus ergò videtur hunc debitorem assignatum nihil esse quam adjectum solutioni, qui scilicet inter contrahentes ita adjicitur, ut Debitoris arbitrio relinquatur, an mihi, an vero adjecto illi solvere velit *l. 8. ff. de Const. pec. & negari nequit per quam similem esse hanc adjectionem solutionis causa, nostræ assignationi vid. Lauterb. Tit. de solut. Verumtamen & hic magna differentia est (1) Quia adjectus solutioni etiam per stipulationem fieri potest *l. 106. §. l. fin. de solut. & c.* Sed hæc assignatio tantum per mandatum. (2) Solutionis causa quis adjicitur tantum ut accipiat solutionem v.g. ita, *quod Tu debes, mihi aut Titio solvere spondes?* Nunquam vero ut ipse alii solvat, secus ac in assignatione (3) adjectus solutioni, nunquam eam invitus suscipere tenerur, cum de se non promiserit, nec ex promissione alterius obligetur *arg. §. 3. Inst. de inutil. Stipul. l. 3. c. ne lic. pro mar.* Sed ille in quem assignatio fit, omnino etiam invitus ad solvendum obligatur, tantquam debitor assignantis, cum nihil illius interfit cui solvat.*

§. 19. Proximè denique omnium ad Cambium videtur accedere assignatio, cum eodem fere modo utraque fiat & necessaria quædam omni Cambio in fit assignatio. Verum hoc non obstante & quanquam Cambia per modum assignationis fieri soleant, magna nihilominus inter utrumque negotium manet differentia: Sic enim (1) Omne Cambium ex duobus consistit negotiis (a) Contractu innominato, quo petens Cambi-

Cambium, exsolvit prius Campsori pecuniam alio transferendam vel etiam alio modo satisfacit, dato simul lucro aliquo, (Italis l' agio) pro transmissione. *Carpz. P. 2. Const. 26 def. 13.* (β) Mandatum quo Campsor ei cui fit *trassa* (i. e. qui in alio loco solvere debet) certam pecuniam solvendam injungit, quod ipsum per modum assignationis fieri debet: Sed in nostra assignatione plerumque unum saltem negotium unumque mandatum est inter assignantem & assignatum. *vid. sup. §. 6. 8. 9.* (2) Omne ergo *Cambium* supponit præcedentem contractum innominatum & sic ex Juris necessitate, assignatio subsequi debet; Sed nostra assignatio sine præcedenti obligatione ex mera & libera voluntate assignantis procedit. (3) Unde porro sequitur, *Campsorem* vi Contractus assignare pecuniam debere nec amplius poenitere posse, secus ac in assignate, hic etenim uti libere assignare, ita quoque pro *Lubitu* assignationem revocare potest *vid. infr.* (4) *Is cui fit Trassa* cambium vel acceptare vel rejicere potest, sed assignatus tenetur præstare solutionem etiam invitus *vid. sup. §. 6. 18.* (5) Origine suâ *Cambia* saltem sunt inter absentes & ideo introducta, ut aliquis peregrè profecturus in exteris locis paratam sperare possit pecuniam; at assignatio etiam fit inter præsentem & propter aliam plerumque causam, hinc (6) multa singularia privilegia in *Cambiis* sunt introducta, quod scilicet paratam habeant executionem, quod arrestari persona Debitoris possit &c. idque ex summa æquitate & ne quis in exteris Regionibus processum ambagibus circumveniatur ita receptum est, quæ omnia vero in assignationibus nullibi hæcenus recepta apparent: (7) *Cambio* saltem liquidissimæ exceptiones opponi possunt & quæ in continenti probari possunt.

possunt. Leipz. Wechsel: Ordn. de A. 1682. num. 18. Sed assignationi etiam alia & quæ altioris sunt indaginis (8) Cambium acceptans i. e. solutionem ejus promittens se ipsum debitorem constituit, Er machet sich zum Debitor und Selbst-Schuldner / Leipz. Wechs. Ordn. d. n. 13. Marquard. de fure mercat. L. 2. c. 12. n. 81. adeoque a Präsentante ad solutionem compelli in termino auff der Verfallzeit potest. d. n. 13. Assignationem vero acceptans debitor, nullo modo eam präsentanti sese obligat, sed pro lubitu illi mandato & assignationi renunciare poterit, de quo infra plenius. (9) Literæ Cambiales certum tempus solutionis vel conventionale v. gr. auff Sicht Ital. a Viso vel consuetudinarium Ital. a l. Ufo continent, quo elapso solvendum est Cambium vel rejiciendum: non idem in assignationibus quæ regulariter indeterminate loquuntur, v. g. Der Herr beliebe an N. N. 100. Rthlr. zu zahlen / (10) Cambio non acceptato präsentans, protestationem interponere debet, alias regressum non habet contra trasantem, sed protestatione neglectâ perimitur obligatio trasantis, ita ut obligationis periculum redundet in eum cui facta est remissa i. e. in präsentantem Rapp. de Turri de Camb. Diss. 2. Qu. 12. n. 15. Leipz. Wechsel Ordn. §. 27. aliud in assignatione, ubi Debitore assignato solvere nolente vel solvendo non existente, regressus semper patet ipso jure contra assignantem, utpote, cujus obligatio per assignationem extincta non fuit. (11) Quod moribus nostris Cambia contrahantur etiam inter duas personas, nimirum quando is qui Cambium dedit simul se ipsum in persona, ad solutionem in loco destinato faciendum obligavit, Wann Er den Wechsel auff Sich selbst trasiret oder gezogen; Dn.

Stryk

Stryk. de Caut. Contr. S. 3. c. 5. S. 21. Leipz. Wechsel-Ordn. n. 4. assignatio è contrario tertiam semper Personam intervenientem requirit, cum præterea quoque nemo, sibi ipsi alium assignare cum effectu possit. vid. sup. S. 15.

§. 20. Assignant verò omnes qui liberam rerum administrationem habent: Nam cum assignatio sive Creditori fiat, sive Debitori, semper & eventualiter alienationem vel pecuniæ solvendæ vel obligationis continet sponte fluit, neminem ita assignare posse nisi qui liberam administrationem bonorum, indeque alienandi facultatem habet.

§. 21. Hinc Tutores & Curatores quoque assignare possunt, nam his quoque publica Autoritate, administratio bonorum concessa est *arg. l. 9. S. 1. ff. de Admin. & peric. Tutor.* sed alia Quæstio est, An, si pupillus Tutori debeat, ipse Tutor hoc debitum sumum ex pupilli bonis solvendum alii assignare possit? Quod valde dubium exinde viderur, quia Tutor hic sibi ipsi quodam modo solvere videretur, nemo autem sibi ipsi auctoritatem præstare potest, *l. 1. l. 7. l. fin. de Auctor. Tutor. l. 34. S. fin. l. 46. de Contr. Emt.* Verum, cum ex singulari æquitatis ratione Tutor sibi ipsi solvere, *l. 9. S. 5. de Admin. Tut. & per. Tut.* quin, etiam sibi ipsi creditam pecuniam scribere possit: *d. l. 9. S. 7.* Multò magis pecuniam sibi debitam, alii, ut exigat, assignare poterit quia paria sunt an Tutori ipsi solvatur an ejus jussu alii. *Vid. sup. S. 6.*

§. 22. Tantum ergò abest Pupillum assignare posse sine auctoritate Tutoris, ut etiam secuta ad istam assignationem solutione, nec liceretur Debitor Pupilli *arg. l. 15. de Solut. S. 2. vers. qua dispositum, Inst. Quib. alien. lic.*

lit. vel. non. Ut ergo illa assignatio plene valeat, Tutoris Autoritas, *arg. l. 46. §. fin. & §. 5. de Admin. & per Tut.* & ut plenissime, præterea decretum Judicis accedere necessario debet *arg. d. §. 2. vers. Sed hoc etiam & c. l. 25. C. de Admin. Tut.* Nam his modis demum plenissime securitati solventis prospicitur, quicquid dissentiat *Carpz. L. 5. Resp. 67.* Bene tamen hoc limitatur in *d. l. 25. in fin.* ubi in solutionibus annuorum reddituum annuarumque pensionum, Judicis decreto opus esse aseritur, quod ad usuras quoque extenditur in *l. 27. C. eod.* ne nimirum in singulis & levioribus his causis, sumtus ad impetrandum decretum fieri necesse sit; Unde has quoque causas, Pupillum, Tutore autore & sine Decreto Judicis, assignare posse, nemo inficias ibit.

§. 23. Assignatur autem solutionis vel præstatio vel exactio, & quidem ex omni obligatione unde solvialiquid debet; adeoque solutio non tantum ex rei persecutoriis, sed etiam pœnalibus Actionibus *arg. l. 14. pr. de Furt. l. 31. pr. de Act. Emt.* & iis quæ tantum certis Personis competunt, uti quod ex querela inofficiosi Testamenti, *arg. l. fin. C. de Test.* ut & quod ex injuriarum actione æstimatoria debetur, *arg. d. l. fin.* Imò res quoque debitæ & facta & c. quæ omnia uti Juris communis sunt, ita prolixè hic pertractare, institui mei ratio non permittit.

§. 24. Effectus hujus assignationis est, quod per illam transferatur in assignatum, nuda facultas vel præstandi vel exigendi solutionem *per. Defin. (sup. §. 9.)* Hinc jam facile deciditur quæstio, An assignatio quæ fit Creditori consentienti, sit instar solutionis? Etsi vero id affirmare videatur *Finckelth. Obs. 91.* tamen monendum est, ipsum non loqui de assignatione *solutionis*, sed ipsius

ipſius obligationis quæ nihil aliud eſt quam ipſa delegatio vid ſup. §. 14. nuda autem aſſignatio, nulla ratione inter modos ſolutionum referri poteſt, quia per illam non ipſa obligatio ſed nuda ſolutio in Creditorem confertur, qui illam exigit aſſignantis nomine vid. ſup. §. 6. id quod etiam confirmat communis illa mercatorum parcemia: *Anweſung iſt keine Zahlung* Vid. *Illuſtr. Dn. Stryk, in not. ad Tit de Hæred. vend. in fin.*

§. 25 Quin imo etiamſi additum ſit pactum de non revocanda aſſignatione non tamen eſt vera ſolutio, neq; inde (1) Liberabitur Debitor aſſignans, nam pacta nunquam tollunt obligationem ipſo Jure, neque etiam per aſſignationem hoc agitur ut obligatio in alterum transferatur, ſed ſola ſolutio: Ut proinde tota obligatio in aſſignantis Perſona maneat: Neque (2) Ipſo Jure impeditur idem aſſignans revocare aſſignationem, ſed non obſtante pacto ipſe ſolutionem exigere poteſt, quia ſuo jure utitur, ſed tum repellitur exceptione doli, quod contra pactum veniat: neq; etiam (3) ille cui aſſignatio fit, impeditur quò minus pœnitere & relicto noviter aſſignato, ipſum aſſignantem convenire poſſit, ſed pari ratione tum contra eum excipitur, quod dolo agat dum contra proprium pactum venit.

§. 26. Hoc tamen negari nequit, quod ſubſequentè poſteà ad hanc aſſignationem ſolutione, debitum extinguitur, non tantum inter aſſignantem & ejus debitorem qui ſolvit, ſed & inter aſſignantem & Creditorem cui aſſignatio fit. Nam Debitor aſſignatus liberatur hoc ipſo, dum ſolvit ei qui mandatam habet ab aſſignante, ut ſolutionem recipiat. *l. 12. ff. de ſolut.* aſſignans vero etiam liberatur, dum Creditori ſuo per aſſignationem permittit ut exigat Debitum, & pecuniam

ex

exactam in solutum retineat: *Vid. l. 49. de solut. j. pr. f. Quib. mud. toll. obl. l. 95. § 4. de solut.* Egregiè & compendiose, hæc ita traduntur in *L. 64. ff. de sol. verb. cum jussu meo id quod mihi debes, solvis Creditori meo, & tu à me & ego à creditore meo liberor.* an vero ipso jure extingvatur obligatio, an tantum ope exceptionis videbimus *ad §. 28.*

§. 27. Sed quid si ille debitor assignatus solvat Creditori non assignantis nomine, sed nomine proprio, quod fortè putat se eidem Creditori debere? Resp. Hoc casu non liberatur assignans, quia non solvitur ex causa ex qua debitum est, *l. 31. de Pet. Hered. l. 19. §. 1. de Cond. ind.* An ergò ita indebitè solvens potest tanquam indebitum id quod solvit condicere? Ita viderur dicendum *propt. d. l. 19. §. 1. ibi si is qui dat, non debitum dat, repetitio competit.* nos tamen contrarium verius esse & conditionem indebiti cessare, asserere nulli dubitamus *propt. l. 44. de Cond. indeb.* Qui Textus cum à DD. hæctenus intellectus non sit, paulò plenius examinandus erit. Casus vero hic est. *Primus* debet *Tertio* 100. ut verò se liberet, mandat suo Debitori *Secundo*, ut 100. solvat Creditori suo *Tertio*. *Secundus* solvit quidem *Tertio*, ast non nomine *Primi* sed nomine proprio, (licet reverà non debeat) hic ergo videbatur *secundo* danda conditio indebiti, quia solvit indebitè, sed ait *Jctus*. *Repetitio nulla est ab eo qui suum recepit, etsi ab alio* (scil. Debitorè) *quam vero debitorè solutum est,* adeoque non datur conditio indebiti. Ratio hujus rei ex intimis juris gentium principiis desumenda est. Nam agit Textus de Debitoris Debitorè i. e. de Casu ubi *Secundus* erat Debitor *Primi*, Hic verò iterum Debitor *Tertii*. Hoc casu tertius Creditor Jus habet in omnibus bonis sui debitoris *Primi* adeoque & in

in omni eo quod huic *primo* debetur (nam hoc quoq; in ejus bonis esse dicitur *l. 143. l. 213. §. 1. V. S.*) & consequenter etiam in eo quod *Secundus* debet *primo*. Si proinde hic *Secundus* solvit *Tertio*, sc. sui Creditoris Creditori, non potest dici tertium indebitum accepisse, quia quodammodo Jus habeat, uti vidimus, in bonis *Secundi*, quæ principia plenius examinavit *Illustr. Dn. Præses in Diss. de oblig. Hæred. ex del. def.* Hinc jam apparet, cur *Jctus* dicat quod hic *Tertius* suum recipiat, tametsi ab alio quam vero debitore i. e. *Primo*, tamen ab alio scil. debitoris debitore i. e. *Secundo* solutum est, & cum *tertius* mediata in *Secundi* bonis jus aliquod habuerit recte ait *Jctus*, quod *tertius* suum receperit, adeoque non indebitum.

Tota vero ratio hæc cesfat, quando *Secundus* non debet *Primo*, adeoque ubi *Secundus* non est Debitoris Debitor, Tunc enim si *Secundus* solvit *Tertio* omnino Conditione indebiti solutum repetet & de tali casu agit *l. 19. §. 1. de Cond. ind.* Ut proinde hi Textus plane invicem non obstant.

§. 28. Porrò alia & priori agitatior quæstio hic occurrit, an, si Debitor assignatus nomine & jussu assignantis solvat, hac Solutione ipso Jure & ita omnis obligatio extinguatur, ut etiam Fidejussores & pignora liberentur? Neque ullum dubium hic superesse videtur, quia per hanc solutionem extinguere diximus debitum Principale §. 26. Sublato autem Principali, necessario tollitur & accessorium, *Conf. l. 36. ff. de Fidejuss.* quod ipsum ulterius confirmari videtur *arg. pr. Inst. quib. mod. toll. obl.* Ubi si fidejussor solverit idem esse dicitur ac si solvisset principalis Debitor, nam qui

*Mandat solvi ipse solvere videtur. l. 56. ff. de solut. & quoad
jusu alterius solvitur, pro eo est quasi ipsi solutum esset l. 130.
de R. J. att vero principalis Debitor solvendo etiam li-
berat accessiones l. 34 de solut. d. pr. inst. Verum his
omnibus non obstantibus, aliter rem decidit Jctus in
L. 28. Mand. Mandatorem Debitoris solventem ipso Jure reum
non liberare.*

§. 29. Ad hanc vero difficultatem tollendam præ-
mittendum necessarium est, Debitum per solutionem al-
terius tunc demum ipso jure extingui quando fit ex
eadem causa; (Obligatio enim consistit in nexu & vin-
culo, quod non potest dici solutum nisi ex eadem cau-
sa solvatur ex qua contractum est, alias enim non es-
set solutio ejusdem, sed alterius vinculi, & alte-
rius obligationis;) Non vero si ex *causa diversa*, atque
ex se subsistente propriamque formam habente.

§. 30. His ita præmissis facile constat cur in ca-
su ante allegato, si Fidejussor pro debitore Principali
solvat, tota obligatio cum accessionibus ipso jure extin-
guatur *d. l. 43. d. l. 36. d. pr. Inst.* Quia enim fidejussor
semper ex eadem causa debet *l. 27. §. 1. de Fidej. ibi, æq̄s
hic quoque pertinebit ad eandem causam &c. item in l. 1. §.
8. de O. & A. ibi, quia eadem obligatione teneantur &c. &
in securitatem Principalis obligationis tanquam cautio
accedit, per d. l. 1. §. 8. de O. & A. ibi, dum curamus ut
quod in obligationem deduximus tutius nobis debeatur &c. uti
ex formula fidejussionis quoque apparet, *fide meâ esse
jubeo &c.* vid. §. 7. J. 1. de Fidej. indeque etiam ad promissor
dicitur, dum quasi ad eandem causam & obligati-
onem promittit *l. 43. ff. de solut. l. 8. §. 2. de V. O.* Ultrô
jam sequitur soluta illa causa, necessario & ipso jure,
omnes illius causæ accessiones ut v. g. Fidejussores
liberari.*

liberari. Aliud autem & planè diversum est, quando aliquis pro debitore principali solvit tanquam mandatarius, (i. e. tanquam assignatus) nam hic duæ diversæ causæ obligationum sunt: Mandans enim suo creditori obligatur v. g. ex causa mutui, mandatarius è contrario, nullo modo ex hac causa obligatur, neque eidem accedit neque ad eam promittit, sed ex nova & propria causa, scil. mandati, ad solvendum tenetur: Unde iterum & necessario concludendum est *Mandatorem solventem non ipso Jure liberare reum d. l. 28.* ubi ratio expressè additur, *propter mandatum enim suum solvit & suo nomine*, adeoque causa ex qua mandans debebat, v. g. mutuum, nondum potest dici sublatum, nam ex illa causa solutum non est sed ex causa mandati, adeoque nec fidejussio extinguitur nec reliquæ accessiones, utpote quæ non liberantur nisi causa & vinculo obligationis ipso Jure soluto. *l. 43. ff. de solut. l. 95. §. 4. eod.* Ut proinde non sine ratione asserere audeamus, assignantem per solutionem assignati liberari *sup. §. 26.* scil. non quidem ipso Jure, sed ope exceptionis. Unde si creditor, qui ab assignato seu mandatario pecun. solutam accepit, contra assignantem actionem instituat v. g. ex causa mutui (quæ, uti diximus, soluta non est sed ipso Jure adhuc durat) repelletur exceptione Doli, quod contra bonam fidem agat dum id quod semel jam accepit (etsi ex alia causa, sufficit enim quod ea intentione mandatarius dederit ut ipse mandans seu assignans liberetur) bis exigit *l. 57. de R. J.* & hæc Exceptio dabitur & proderit etiam Fidejussoribus.

§. 31. Ex iisdem his Principiis pariter ad oculum demonstratur celebris & in praxi quoque admodum ventilata quæstio an mandatarius, solvens pro suo

mandante seu assignante, habeat beneficium cedendarum actionum, ita ut Creditor teneatur solventi cedere actiones quas ipse habet contra assignantem? Evidem, si ante solutionem petatur, cessio illa denegari non poterit *l. 41. §. 1. ff. de solut. l. 76. in f. eod.* Nam in humanus esset Creditor si denegaret solventi, id quod ei non nocet, alteri tamen quam maxime prodest *arg. L. 2. §. f. de aqu. & aqu. plu.* Sed in eo jam laet omnis controversia; an, si Mandator seu assignatus solvat non reservata sibi cessione, post solutionem eandem cessionem adhuc petere à Creditore possit? Mirum quam hic variant LL. & DD. Apertè dicitur in *l. 76. de solut.* cessionem amplius fieri non posse, idem in *l. 59. ff. de Fidej.* aseritur, & ratio quoque huic sententiæ ad stipulari videtur, quia enim solutio omnes actiones extinguat ipso jure *l. 43. de solut. d. l. 39.* frustra jam post solutionem videtur agi, ad cessionem actionum, quæ non amplius sunt, sed quæ ipso jure per solutionem extinctæ sunt. Sed nihilominus tamen aliud in jure dispositum videmus, nam expressè in *l. 28. Mand.* dicitur etiam post solutionem mandatori actiones adversus reum cedi debere.

§. 32. Verum omnis quæ hic intercedere videtur antinomia sponte sua evanescit, si illud quod in §. *preced. 29.* supposuimus Fundamentum huc revocemus, distinguendo nimirum, an solutio fiat ex eadem causa, an ex diversa; Illo casu totum debitum, omnisq; causa obligationis, adeoque & consequenter actiones ipso jure extinguuntur: id quod luculenter apparet fidejussoris exemplo, hic enim dum ex suâ fidejussione nomine rei Principalis solvit, semper ex eadem cum reo principali causa solvere videtur §. *preced. 39.* indeque persua-

suam solutionem, totam causam solutionis cum omnibus accessionibus ipso Jure perimit, *d. l. 76. d. l. 39*
 Unde porro sequitur, hunc Fidejussorem post factam solutionem, non amplius petere posse ut creditor cedat actiones, utpote quæ amplius in rerum natura non sunt, sed per solutionem extinctæ, Et hic jam est text. in *l. 39. de Fidej. & d. l. 76.* Ut proinde non videam, quo pacto *Carpzov. p. 2. C. 17. Def. 15.* asserere possit, *fidejussorem videri solvere magis suo, quam alieno nomine,* contra tot evidentes textus & rationes in *§. præced. 30.* enumeratas. Ex quo falso supposito non potest non male concludere *n. 11. quod etiam Fidejussor solvens, possit adhuc post solutionem cogere Creditorem ad cedendum sibi actiones &c.* contra text. expressum in *l. 39. de Fidej. ibi: cum alter electus à Creditore totum exsolvet NB. nec ei cessæ sint actiones, alter nec à Creditore, nec a fidejussore convenietur. & in l. 76. ff. de solut. ibi: si post solutum sine ullo pacto omne quod ex causa Tutelæ debebatur, actiones post aliquod intervallum cessæ sint nihil ea cessione actum, cum nulla actio super fuerit.* Sed & hæc *Carpz.* sententia à magni nominis Jctis improbatur: *vid. Job. Cöpp. P. 2. obs. 31. n. 19. 20. Illustr. Dn. Præses in Diss. de differ. Hodiern. Pact. & stip. sect. ult. §. 20. ff. Lauterb. Diss. de Fidejussor. §. 28. Hoc casu (vid. pr. §. h.) i. e. Si solutio fit non ex eadem sed novâ propriâ & separatâ causa, uti si quis solvit ex mandato alterius, jam in §. præced. demonstravimus, mandantem non liberari ipso Jure per solutionem mandatarii, quia non solvit ex causa ex quâ mandans debet, sed suo nomine & ex suo mandato. Quoniam ergo mandans manet ex suâ causa ipso Jure obligatus, adeo ut Creditor quoque suas actiones, ipso Jure salvas habeat, hinc necessariò concludimus,*

cludimus, creditorem ad has actiones cedendas etiam post solutionem compelli posse, quia jam aliquid est quod cedi potest. Hæc sententia totidem verbis referitur in *d. l. 28. Mand. Propter Mandatum enim suum solvit & suo nomine N. B. ideoque* (i. e. quia suam demum causam solvendo peremit, adeoque quia actiones inter Creditorem & mandantem ipso jure durant) *mandatori actiones putat adversus reum cedi debere*: Sed de his satis.

§. 33. Porro Quæritur, an assignans præferatur in petitione solutionis ei cui fit assignatio? Aff. Nam cum cedens præferatur cessionario quando simul contra debitorem cessionem agere volunt, *l. 3. C. de Novat.* multo magis hoc verum erit de assignante, ubi nihil juris præter solam solutionem in illum Creditorem transfertur: imprimis quia Creditor ille jus exigendi ex mandato assignantis habet; hoc vero mandatum pro lubitu revocari potest, & hoc ipso quoque revocatur, dum ipse solutionem exigit *d. l. 3.* Quod adeo verum esse putamus ut etiamsi denunciatur assignato factam esse alii assignationem, nihilominus cum effectu juris ipse assignanti solvere, & hac solutione ipso Jure liberari possit. Etsi enim in cessione aliud observetur, neque denunciatione cesso facta cedens amplius acceptare solutionem vel liberare cessionem illum debitorem possit *d. l. 3. C. de Novat. l. fin. ff. de Transactionibus l. 1. in f. ff. de A. E. V. junct. arg. l. 27. §. 1. ad Sc. Treb. Fab. in C. L. 4. T. 29. def. 18.* Tamen de assignatione idem asseri nullo modo potest, utpote quæ uti jam toties dictum. nullum jus in alterum transfert, sed ex natura mandati, pro lubitu mandantis revocari potest §. 9. *Inst. mand.* atque ita expresse rem decidit Ulpianus in *L. 12. §. 16. Mand. Si mandavero exigendam pecuniam, deinde voluntatem*

luntatem mutavero, an sit mandati actio vel mihi vel heredem meo, & ait Marcellus cessare mandati Actionem, quia extintum est mandatum finita voluntate. & clarius in l. 12. §. 2. de solut.

§. 34. Quid si quis mandet suo debitori ut alii solvat, sed postea hunc prohibet accipere, interim debitor nesciens revocationem mandati, bona fide solvat, an solvens tunc liberabitur? Affirm. per l. 12. §. 2. de solut. Sed & si quis mandaverit ut Titio solvam, deinde revertitur eum accipere, si ignorans eum prohibitum accipere, solvam, liberabor, sed si sciero non liberabor. Cum enim semel mandatum sit debitori ut alii solvat, tamdiu ille rectè inhæret huic mandato donec aliud & contrarium denunciatur, præprimis cum mandans sibi imputare debeat quod revocaverit mandatum seu assignationem neque id denunciaverit assignato. Non vero obft. l. 38. §. 1. de solut. Ubi assignatum etiam si ignorans solvat non liberatur ipso Jure: sed Resp. Casus ibi singularis est, quando ille cui facta est assignatio, sed iterum revocata, FURANDI ANIMO pecuniam acceptat: Hic enim pecunia est furtiva, neque fieri potest accipientis d. l. 38. ibi mansuros eos debitoris, proinde non potest dici solutionem factam esse nec liberationem ipso Jure solventi contigisse. Hinc ergo mandans suam actionem salvam habet contra assignatum quia revera & effectus Juris non solvit, nec solventi aliter quam per Exceptionem subvenitur. d. l. 38. quod verò huc non pertinet.

§. 35. Cum ergo hæc assignatio revera nihil aliud sit quam mandatum, easdem quoque ex Assignatione Actiones descendere tuto asserere poterimus. Ita enim (V) *ACTIO MANDATI DIRECTA*, datur assignanti adver-

ti adversus assignatum ad id quod assignantis interest præstandum *l. 8. §. 6. Mand.* Hinc ergo (1) Si *Debitori* solutio præstanda assignatur, ille tenebitur quoties aliquid vel non gesit *l. 5. §. 1. mand. l. 27. ff. eod.* vel minus fideliter *d. l. 5. pr.* vel non intra fines mandati gesit *l. 5. pr. & §. 2. eod.* uti si v. g. tartando solutionem usuræ interim excreverint, si intempestive renunciaret mandato & inde damnum aliquod existet mandanti, *l. 27. §. 2. Mand.* Item si minus solvit aut præstat quam assignatum est, cum mea interfit totam summam solutam esse *Vid. l. 8. §. 6. mand.* Nam si susceptum non impleverit tenetur *d. l. 5. §. 1.* Idem quoque (2) dicendum de *Creditore*, cui solutio exigenda assignatur, nam & ille mandanti tenebitur ad omne id quod assignantis interest rem intra fines mandati gestam esse *l. 8. §. 6. l. 27. §. 2. Mandati.* Uti si assignatus Creditor exactionem negligat indeque præscribatur debitum, vel etiam interim, dum in mora exigendi Creditor existit, Debitor assignatus bonis labatur, vel alio modo ex negligentia assignati damnum contingat mandanti, vel plus exigat quam Mandatum &c. quæ omnia satis per se clara sunt.

§. 36. Sed è contrario etiam assignatis tam creditori quam debitori competit (II.) *ACTO MANDATI CONTRARIA* per quam assignatus sive Debitor sive Creditor agit adversus assignantem, ad id quod sibi ex eo negotio quod intra fines mandati gesit abest *l. 56. §. ult. Mand.* Si ergo impensas fecerunt in exactionem vel Præstationem eas repetere poterunt, *l. 12. §. 9. Mand.* Idem dicendum si Creditor ex assignatione vel nihil omnino consequatur, vel non solidum, de quo elegans est *Text. in l. 22. §. 2. Mand. Interdum evenit ut me-*
um ne-

um negotium geram & tamen utilem habeam mandati actionem, veluti cum debitor meus periculo suo debitorem suum mihi deligat, aut cum rogatu Fidejussoris cum reo experior, nam quamvis debitum meum persequar nihilominus & illius negotium gero, igitur quod minus serva vero, consequar mandati actione, item si mandantis dolo vel culpa ei damnum detur. l. 61. §. 5. de Furt. & c.

§. 37. Ultimo loco Quæritur qualem nam Culpam assignatus præstet? Et videtur dicendum quod præstare debeat levissimam uti Mandatarius l. 13. l. 21. C. Mand. Sed nos distinguendum putamus inter Debitorem, & Creditorem assignatum. Hic semper utroque suscipit Mandatum adeoque etiam semper præstat levissimam culpam, l. 21. C. Mandat. Vid. tamen *supr.* §. 6. Ille verò ex necessitate recipere tenetur. Vid. *supr.* §. 16. & 18. in fin. adeoque hic levem culpam præstabit, quia utriusque hic vertitur utilitas, dum uterque à debito liberatur.

§. 38. Finitur verò hæc assignatio iisdem modis quibus mandatum uti (1.) MUTUO DISSENSU §. fin. *Infl. quib. mod. toll.* quia iisdem modis aliquid dissolvitur quibus constituitur l. 35. §. 7. R. Assignatio autem mutuo consensu constituta est, ergo & mutuo dissensu iterum tolli potest. (2.) ASSIGNANTIS REVOCATIONE l. 12. §. 16. Mand. Nam mandans nihil juris in alterum transfert, nullâque ratione Mandatario est obligatus, indèque pro lubitu recedere à Mandato potest. Revocatio autem fit non tantum verbis, sed & factis, uti si non obstante assignatione alii factâ ipse solutionem exigat. Vid. *sup.* §. 33. vel si talis conditio sit creditoris, cui ex assignatione solvi debet, ut ei amplius solvi non possit, uti si aqua & igni ei interdictum vel servus factus sit. l. 38. pr. de Solut.

ibi: cum quis sibi aut Titio dari stipulatus sit, cum Titio pœstet aqua & igni interdictum, vel servus factus sit, non recte ei solvi dicendum. (3.) RENUNCIATIONE quoque MANDATARIi sive assignati ex eadem ratione tollitur mandatum, nam hic quoque nihil alieni tenet, neque ex sola acceptatione mandati jus in mandantem transtulit, eique se obligavit §. ii. *Inst. mand. l. 22. §. fin. ff. eod.* Sed hoc ita tantum verum est in Creditore cui facta est assignatio; secus autem est, & non potest fieri renunciatio (1) à Debitore qui assignatus est, nam hic non tantum ex mandato, sed & ex præcedenti obligatione, adeoque etiam invitus solvere tenetur, ipse enim rejicere non potest illum qui meo nomine solutionem vult acceptare, utpote cum ipse non interfuit an mihi, an meo nomine alii solvat. *sup. §. 6.* (2) Quando res amplius integræ non est §. ii. *Inst. mand.* nam tunc jus quaesitum est mandanti ex gestione alterius, quod ei per renunciationem assignati auferri nequit. (3) Si sine justa causa intempestivè renunciât *d. §. ii. l. 27. §. 2. h. t.* tunc tenetur ad omne id quod mandantis interest renunciatum non esse *ad. l.*

(4) Morte etiam assignantis & assignati extinguitur assignatio, neque hæredes in illam succedunt. §. io. *Inst. Mand.* Nam non potest obligatio ex mandato transire ad hæredes, quæ in ipsis defunctis non fuit, utpote qui potuere pro lubitu recedere *vid. n. præced.* Sed itidem hæc Regula tantum vera est de morte assignantis & Creditoris assignati. Non vero (1) de Debitore assignato, hujus enim morte non finitur mandatum, quia ipse non ex mandato debet, sed præcedenti obligatione, adeoque ex necessitate juris, quæ omnino etiam transit ad hæredes, uti id per bene quoque observat

(27)

observat *God. ad §. 10. Inst. mand. & Marfil. singul. 44.*
Neque (2) si res integra esse desiit, tunc enim jam ipse defunctus obligatus fuit, adeoque in hanc obligationem defuncti heredes quoque succedunt, qui proinde coepta à defuncto, & illa quæ coherent, perficere debent, *Vid. Lauterb. Tit. mand. in fn.*

§. 39. Sed tantum pro Instituti ratione. Sufficit enim Fundamenta & principia Negotii hæcenus, quantum constat, nondum satis explicati, summo quasi digito demonstrata esse. Deo interim T. O. M. grates persolvimus immortales pro benignâ studiorum Nostrorum directione, & ut illa porro una cum coeptis nostris prospere cedere sinat, eum submissis precibus etiam atque etiam rogamus. Te vero B. L. omnia in meliorem partem interpretaturum speramus.

Corollaria.

I.

Confusio non tolit obligationem totam sed saltem personam obligationi eximit.

II.

Ex pacto de permutando Jure Civili non dabatur Exceptio.

III.

Sacrilegium etiam est, quando pecunia privata ex loco sacro surripitur.

D₂

VI. Trans-

(28.)

IV.

Transactio de relictis in testa-
mento valent etiam non in
spectis verbis testamenti.

V.

Traditio quæ fit per fictionem
brevis manus semper requirit
rem præsentem.

VI.

Possessio est mere facti nec ad ul-
lam speciem juris referri po-
test.

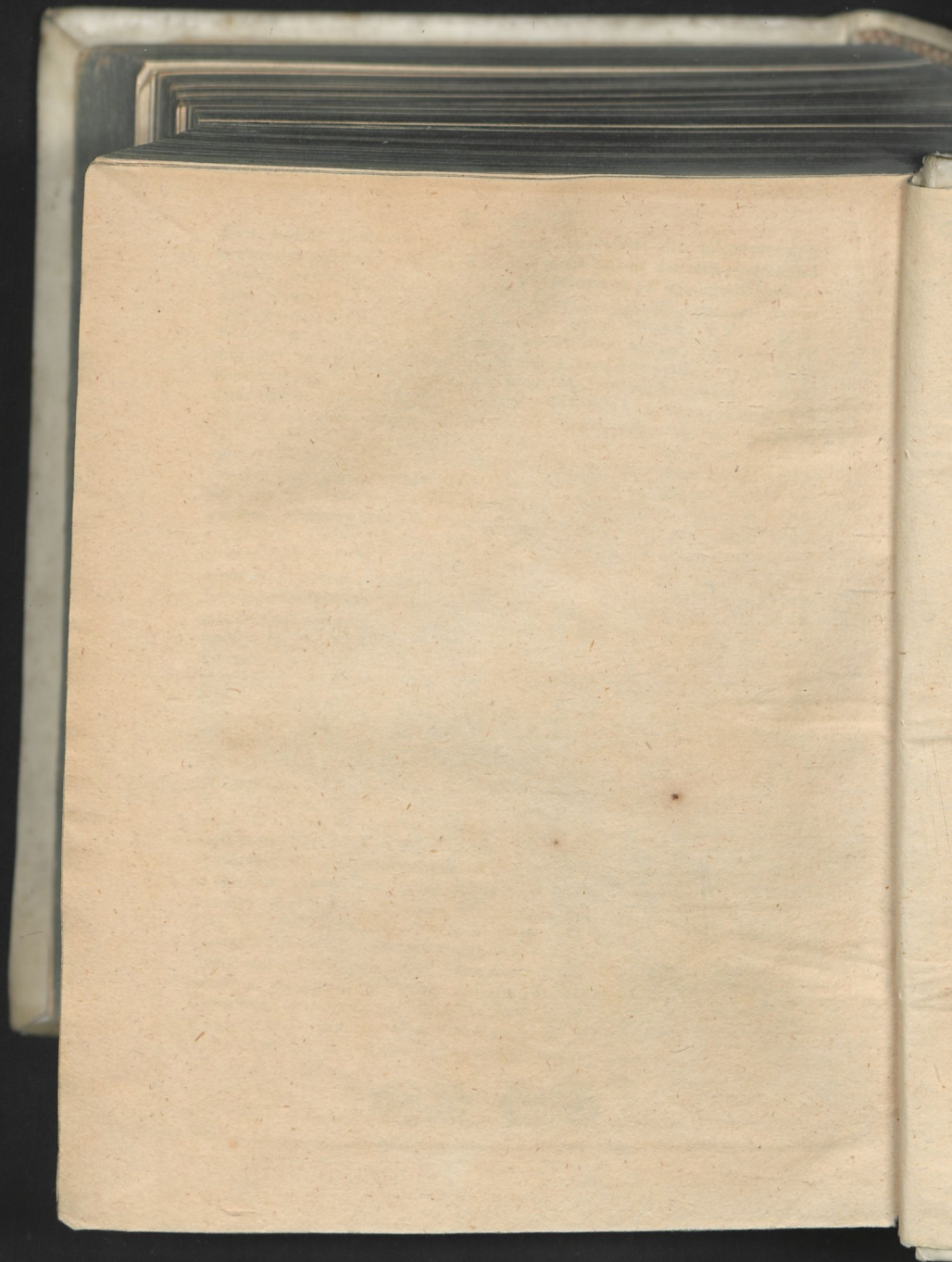
Errat. S. 6. in fin. Add. Brandenb. Wechsel-Ordn. art. 31.

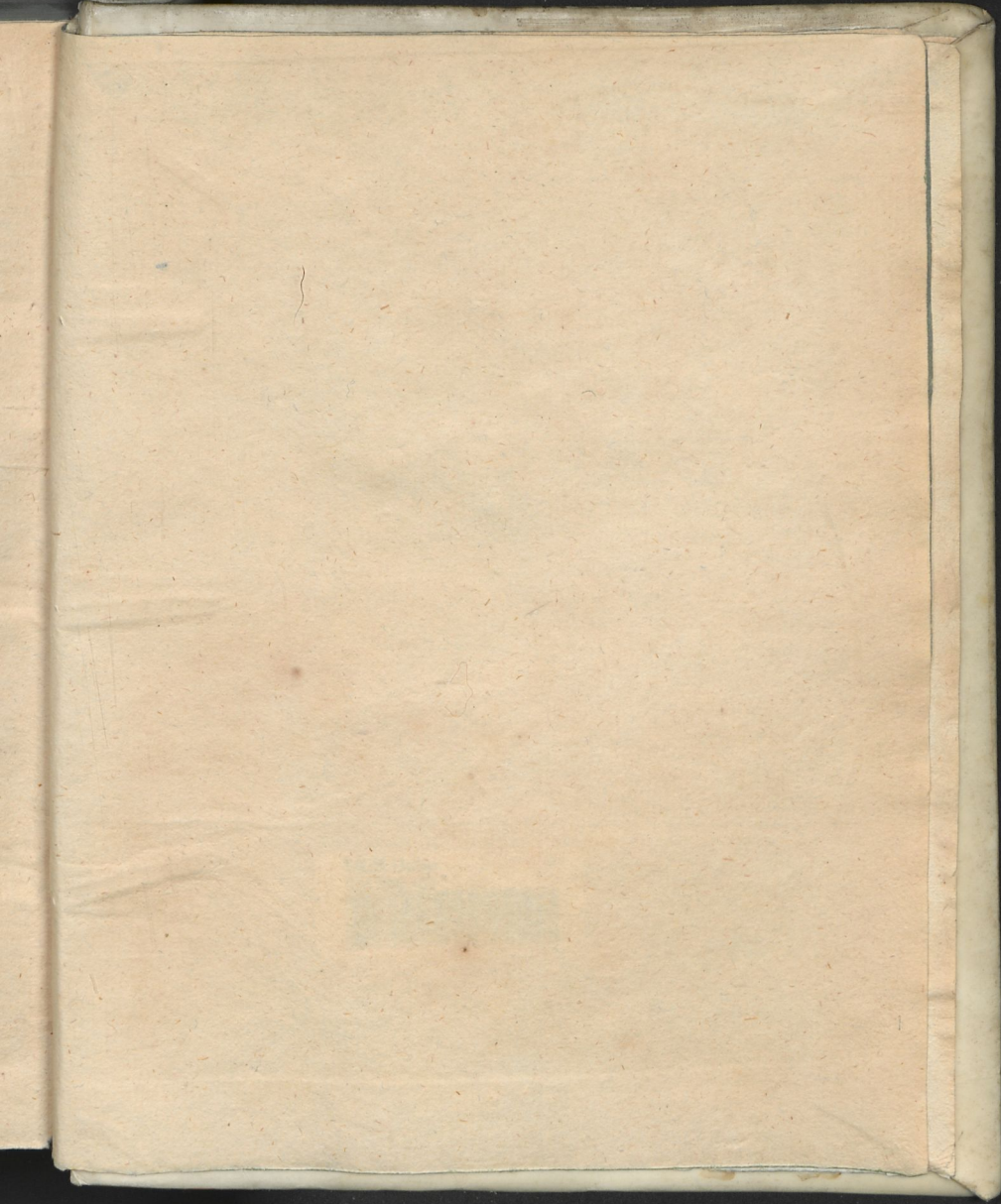

94 A 7377

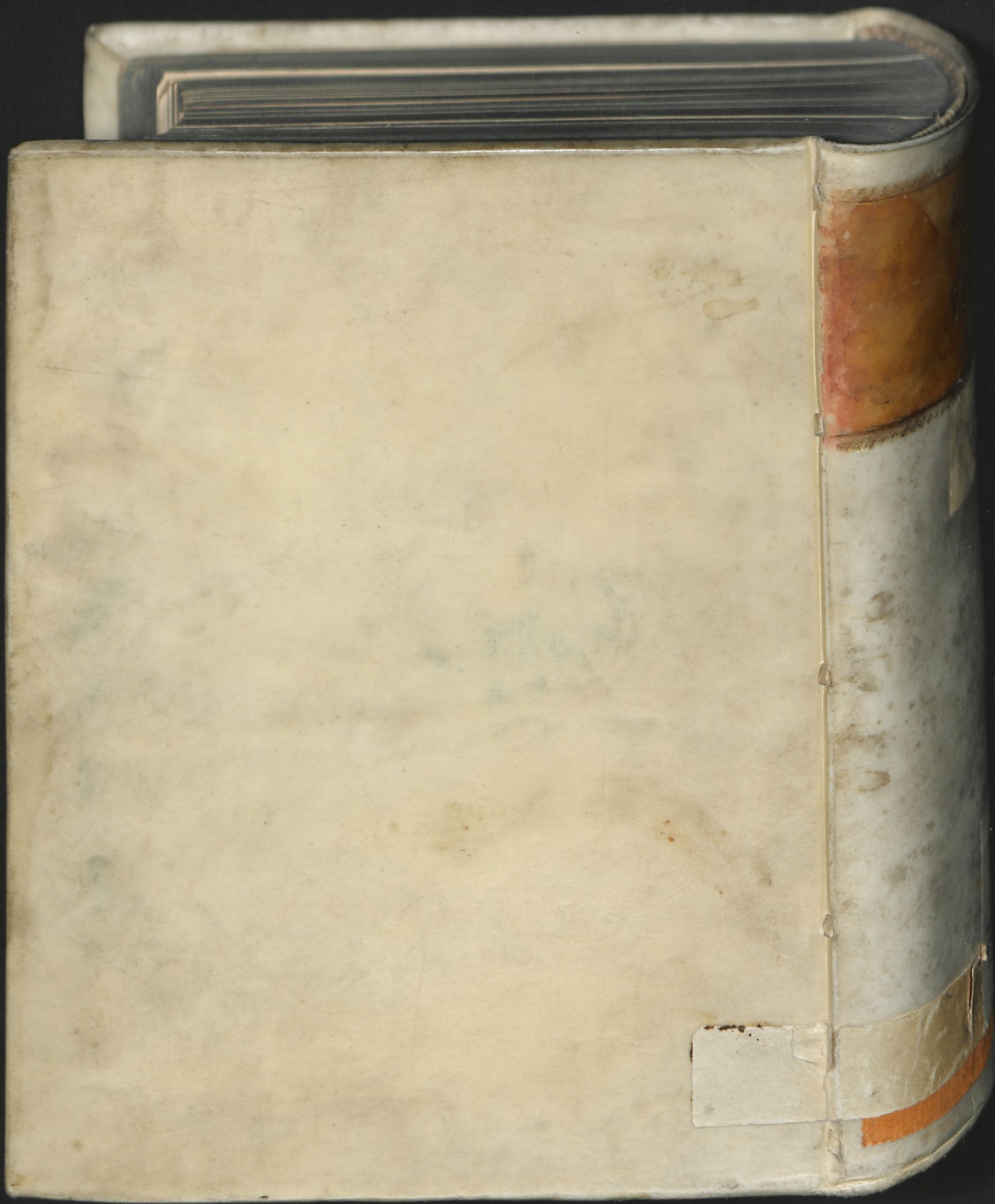
ULB Halle 3
004 950 151

Vd 18
VD 17

29

DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS,
De
ASSIGNATIONIBUS,
Vulgo

Don Anweysungen /
Quam

Divinâ Favente Gratiâ

EX AUTORITATE
MAGNIFICI JCTORUM ORDINIS
IN UNIVERSITATE VIADRINA,
PRÆSIDE

DN. HENRICO COCCEJO,

JCTO LONGE CELEBERRIMO,
SERENISS. AC POTENTISS. REGIS BORUSSIÆ
CONSILIARIO INTIMO,
FACULTATIS JURIDICÆ ORDINARIO ET PROFESS.
PRIMARIO,

ANTEA
SUMMI CONSILII STATUS ELECTORALIS PALATINI
ET COLLEGII REVISORII ASSESSORE, IN ALMA HEIDEL-
BERGENSI DECRETAL. PANDECT. ET JURIS GENT.
PROF. PUBL. ORDIN. MERITISSIMO,

Favore ac studiorum suorum Promotore et atem colendo
Ad Diem XIV. Julii Anno MDCCIII.

Placido Eruditorum examini sistit

JOACHIMUS FRIDERICUS
ab **ENGELBRECHTEN,**

Vocat. Synd. Sralfund.

Francofurti ad Viadrum, *Literis* Christophori Zeitleri.